

**Doldisar som har förändrat
världen och grundlagt**

MEDVETANDE SAMHÄLLET

IMI MARKOS

Doldisar som har för förändrat världen och grundlagt

Medvetandesamhället

Författad av Imi Markos – kapitel 11

Hur kan det komma sig att vi, särskilt i Västvärlden, inte kunnat förutse de avgörande upptäckter och innovationer, som under de gångna åren har förändrat våra liv? Att våra ekonomer och politiker hela tiden har blivit tagna på sängen och gång på gång utropat ”det hade vi ingen aning om”!?

Så frågar **Nassim Nicholas Taleb**, tidigare derivathandlare på Wall Street, numera professor i ämnet vetenskapen om det okända vid University of Massachusetts i Amherst i boken *The black swan*. Och han har svaret:

”Orsaken till det är ett fundamentalt mänskligt, framförallt västerländskt, tankefel. Vi förstår inte kaos utan försöker alltid se logiken i allting. I stället för att tänka abstrakt vill vi förutse vad som kommer att hända med utgångspunkt från vad som redan har hänt.”

Undantag är förstås våra kvantteoretiker, som hela tiden har visat vägen, men vi har konsekvent vägrat att följa deras vägskyltar i vardagstänkandet. Även Sonys grundare Morita och ett fåtal likasinnade visionärer som Drucker inom management tillhör kategorin undantag. Men sedan är det stopp!

DE FLESTA AV OSS utgår från våra tidigare erfarenheter och drar felaktiga slutsatser. Och gårdagens erfarenheter är världens sämsta rådgivare i 2000-talets rekordsnabba tekniska utveckling. Därför har vi blivit chockade varje gång när forskare och uppfinnare överraskat oss med sådana nyheter som kvantfysik, transistor, DNA, integrerad krets, optisk fiber, modem, Internet, bredband, nano etc.

Vi har ett alltför logiskt sätt att lära oss från vad vi har sett och upplevt. Det påstås att indianerna stod på stranden och stirrade ut över havet, men de "såg" aldrig Columbus tre skepp, som hela tiden närmade sig... Varför? Därför att sådana fenomen som skepp existerade inte i deras medvetande eftersom de saknade erfarenhet av skepp, aldrig upplevt det.

Eller tänk på de invandrare, som i Australien "upptäckte" att det även finns svarta svanar – inte bara vita. De trodde inte sina ögon.

Dagens framtidsforskare och ekonomer, som bygger sina teorier på existerande statistik, modeller, tabeller och diagram är ute på hal is. De gör oss inte bättre utan tvärtom sämre på att förutse händelser bortom nanoteknologin, där de kan skönja räddningen. Även den förestående klimatkatastrofen är alltför förutsägbar och tydlig för att bli ödesavgörande.

Men om vi börjar tänka abstrakt kan vi kanske ana fram till händelser, som resulterar i avgörande förändringar – fast vi är beredda att vifta bort dem som mystiska och ologiska.

Läs därför följande osannolika framtidsscenario här:

"Plåga mig inte!"

Det är Ronja, familjens älsklingshund, som klagar och hennes matte upphör omedelbart med den grymma dressyren.

Ja, tro det eller ej, men inom 20-30 år kan vi tolka djurens "känslor" och "tankar". Dessutom förstår vi deras "språk", som för närvarande är obegripliga för oss. Då fattar vi också att den söta kalven Carmen har helt andra planer än att hamna på tallriken som winersch-nizel eller kalvkotlett...

Detta samförstånd mellan djur och människa kommer självfallet att resultera i att vi frivilligt blir övertygade veganer som renläriga hinduer. Den upplysta eller medvetna delen av människorna i väst kommer att avstå från att äta kött.

Det hävdar den välkände forskaren **Daniel Pauly**, en av de 80 vetenskapliga giganter, som för en tid sedan uttalade sig i den ansedda facktidningen *New Scientist*. Hur många ekonomer och politiker har läst detta "tokiga" påstående?

Pauly, chef för Fisheries Center i Vancouver, Canada, är världsledande expert på fiskets ekologi och han har en unik helhetssyn. Han har bland annat studerat hur den europeiska fiskeflottans "havsjakt" påverkar landdjuren som elefanter, apor och antiloper. Allting hänger nämligen ihop, visar även hans forskning.

Pauly får naturligtvis stöd av **Irene Pepperberg**, professor i psykologi vid Brandeis University, som bedriver studier av papegojor (Grå jako). Hennes fokus ligger på att utreda papegojornas kommunikativa förmåga och jämföra den med andra fåglar och däggdjur

samt barn. Hon studerar även inlärningstekniker.

Erfarenheter från hennes studier har gett positiva resultat i behandling av barn med autism och liknande symptom. Hon var en av de första att utöka studierna till att lära djur mänskligt tal.

Enligt Irene Pepperberg har fåglarna nyckeln till att förstå människans kommunikation. Och hon hävdar bestämt att gränsen mellan vår och djuren kommunikation inte är så skarp som många av oss tror.

Andra forskare, utöver Pauly och Pepperberg, upptäcker hela tiden nya egenskaper hos djuren. De anser också att djurens sinne för tal kan hjälpa oss att förstå hur vi själva lär oss tala, lösa matematiska problem och varför sjukdomar i hjärnan uppstår.

Det gamla påståendet att fåglar är dummare än däggdjur är felaktigt. I en lång rad försök har fåglar visat talanger, som på flera områden matchat schimpansernas färdigheter. Därför anser hjärnforskarna att fåglarna har utvecklat sin egen form av intelligens.

Pepperberg förfäktar att utvecklingen är en fortlöpande övergångsprocess mellan fåglarnas och människornas kommunikation. Vilket den amerikanske uppfinnaren **Ray Kurzweil** håller på att bevisa. Han har gjort uppfinningar och startat företag inom områden som synthesizers, talsyntes och talförståelse.

Kurzweils tema är framtiden och hans huvudtes är att den tekniska utvecklingstakten blir så hög att den verkar närmast oändlig. Den nya generationens kvantdatorer (de är här redan) ska bland annat prestera billioner gånger mer än den kommande generationens mänskliga hjärnor förmår.

Följden: Datorer blir både intelligenta och medvetna. En konsekvens av detta blir att datorer och människor smälter samman till en och samma företeelse, där datordelen är den dominerande eftersom dess intelligens eller beräkningsförmåga uppnått och överstigit människans. Vilket inte alls är märkvärdigt eftersom dagens människa endast utnyttjar 10 procent (högst) av sin hjärnas kapacitet.

Kvantdatorerna ser dock till att hon även använder de resterande 90 procenten, som för närvarande ligger i träda. Och då blir det också ganska enkelt att "räkna ut" hur djuren känner, tänker och talar, anser Pauly och Pepperberg.

Kurzweil, som tillhör gruppen "Digeratis" och som jag presenterade redan i Kapitel 4, förutspår att denna revolution inträffar kring år 2040. Kanske tidigare! Men han berör inte med ett enda ord jordens uppvärmning och dess katastrofala följder.

Denna period blir naturligtvis älskad av alla djurvänner, djurrättsaktivister, veganer, producenter på vegetarisk kost etc. Däremot fruktar andra grupper (animalieproducenter, djuruppfödare, samer, jägare, fiskare, inuiter, slaktare, charkuterister, gourmetkockar med flera) den nya tiden som pesten.

De senare oroar sig först och främst för den förestående arbetslösheten i den positiva utvecklingens släptåg. Samtidigt begråter de den svunna livsstil, som de anser vara ursprunglig och äkta – trots att den bygger på grymma och djurfientliga seder.

Nyheten "äntligen fred mellan djur och människa" blir endast positiv om vi i god tid kan lösa de drabbade gruppernas problem. Dit hör även veganer – ja, faktiskt – som varken äter kött, fisk, mjölk och ägg. Därmed kan de råka ut för svår blodbrist och anemi. Detta leder till att kroppens celler inte får tillräckligt med syre. Och utan syre kan inte cellerna producera nog med energi och då känner man sig svag och trött.

Morgondagens vegansamhälle präglas av B-vitaminer. Med extra tonvikt på B12.

Överallt kommer kreativa entreprenörer att öppna B12-barer. Och Nori-barerna blir de mest populära! En förädling av dagens sushi-barar!

Den slutsatsen drog jag när jag talade om vegetarisk kost med professor **Karl E. Arfors**,

som bland annat forskar i B-vitaminer i Uppsala. Dessa håller redan nu på att ta över rollen som det stora hälsohoppet från kusinerna C- och E-vitaminer. Och vitamin B-utvecklingen kommer att accelerera när kött, fisk, skaldjur, lever och ägg, som innehåller det viktiga B12-vitaminet, försvinner från våra matbord.

Vitamin B12 eller *Kobalamin* är just det ämne, som vår kropp behöver extra mycket av. Det behövs framför allt till produktionen av röda blodkroppar. Karl E. Arfors:

Jag är helt säker på att vitamin B12 blir en dominerande medicinsk fråga i framtiden. I den moderna livsmedelsnäringen har B-vitamin fått ta mycket stryk framför allt därför att skalen runt sädesfrön med dess rika näringsinnehåll (till exempel B-vitaminer) elimineras. Halterna i dagens livsmedel har minskat drastiskt. Vi får i oss för litet B-vitamin idag med en normalt varierad kost och situationen kan i framtiden förvärras ytterligare med vegetarisk kost – om vi inte garderar oss.

Veganer kan visserligen tillgodogöra sig vitamin B12 genom B12-berikade produkter, till exempel näringstillskott tillverkade på syntetisk väg, men framtidens veganer kommer dock att föredra B12 som naturprodukt. Och här kommer *nori* in i bilden.

Nori är det blanka svarta algbladet, sjögräset, som rostas eller torkas och vävs till fyrkantiga ark så att de japanska sushi-kockarna kan rulla sushi in i. Eller rättare sagt makizushi. Det består av ris, färskas havsprodukter, gurka och en stor variation av andra ingredienser. Hela paketet inrullas i nori och skärs i ca 2 centimeter tjocka runda skivor.

Nori visar sig ha en hög halt av vitaminerna A, C och B12, mineraler samt protein. Nori blir alltså framtidens produkt – tillsammans med andra typer av naturprodukter, som innehåller B12 och som utvecklas/förädlas under tiden. Det behövs eftersom nori är känslig.

Nori kommer nämligen från havsodlingar i Asien. Visserligen är skörden stor, men nori är väderberoende och lättpåverkad av vattenföroreningar.

Nu gäller det för bönder i allmänhet och svenska bönder i synnerhet att börja odla nori i egna och väl skyddade dammar.

Alltså, det är viktigt att alla inblandade parter ägnar sig åt förebyggande (profylaktisk, preventiv) problemlösning. Och därmed styrs utvecklingen i rätt riktning. Här följer de tongivande organisationer och företag, som berörs av "den kommande freden mellan djur och människor" i Sverige.

LRF, Lantbrukarnas Riksförbund
Jägarnas Riksförbund
Samernas Riksförbund (om renar)
Fiskeriverket
Föreningen Sverige-Grönland (om inuiter, eskimåer)
Scan, det svenska charkuteriföretaget
Svenska Kockarnas Förening
McDonald's, Sverige etc. etc.

Följdfrågorna är naturligtvis i legio! Bland annat måste vi fråga Jägarnas talesmän "Hur blir det med jakten i viltvårdssyfte? Om en art förökar sig för mycket?" Eller vad sägs om dessa filosofiska frågor: "Om vi människor avstår från att döda djur får då de köttätande djuren fortsätta att döda/äta andra djur...? Eller kommer även djuren utveckla ett högre medvetande när människan upprättar dialog med dem?" Det låter kanske flummigt, men frågan är berättigad.

Detta framtidsscenario är helt främmande för de flesta av oss i väst, men inte för hinduer i Indien.

I HINDUISMENS "VEDA", som är sanskrit och betyder "vetande" (ursprunget till det svenska ordet *veda*), ingår djuren tillsammans med människor, växter, planeter och stjärnor, rättare sagt hela universum i den heliga helheten, i det ömsesidiga sambandet.

Följaktligen finns det ett religiöst förbud mot att slakta djur, framförallt kor, som symboliserar en av jordens 8 mödrar – nästan alla barn får komjölk efter att mammorna ha slutat amma dem. De mest "ortodoxa" hinduerna är självfallet vegetarianer. Det är den muslimska delen av Indiens befolkning (cirka 10 %), som huvudsakligen står för köttätandet.

Enbart i Indien finns det alltså nära en miljard människor som tänker annorlunda än vi i väst. Och som har förmågan att föreställa sig tillvaron i abstrakta termer. Vilket bland många andra har bekräftats av **Beda Griffith**, den engelske benediktinmunken, som tillbringade närmare 40 år i sitt öppna indiska kloster, *ashram*, och som 1982 utgav boken *The Marriage of East and West*. En bok som skakade om både Vatikanen och Vita Huset.

Enligt Griffiths kan kristendomen av idag inte utvecklas som religion om den inte frångår den västerländska kulturens maskulina rationalism och i stället lär sig söka kunskap på österlandets feminina intuitiva sätt. Religionerna kan inte mötas i tro på vad de kristna kallar Gud, men i tro på något som är bortom allt som kan nämnas och beskrivas.

Så här skriver Griffiths i sin bok *The Marriage of East and West*:

"Varje människa har två sidor, en maskulin och en feminin sida. Hos männen dominerar huvudsakligen den maskulina (animus) sidan, medan hos kvinnan den feminina (anima) sidan. Varje människa borde uppnå en balans eller harmoni av dessa två sidor. Men i dagens väst dominerar uteslutande den manliga sidan, det rationella förståndet, den aktiva och aggressiva kraften. I öst dominerar samtidigt den kvinnliga aspekten, "förståndets" intuitiva, emotionella samhörighetskänsla". (Anm. det handlar om den psykosociala definitionen, inte om kromosoner).

"Världens framtid är beroende av samspelet mellan västerländska och österländska själen; den medvetna och den omedvetna, den rationella och intuitiva. I dagens Indien och lite varstans i världen börjar detta samspel fungera, fast västs aggressiva inflytande i öst märks betydligt tydligare. Det sker både med vapen, som förr i världen, och med den vetenskapliga och teknologiska utvecklingens krafter, som exploaterar både människan och naturen, vilket är en mildare, mindre våldsamt form av påtryckning".

Västs industrisamhälle är en produkt av ett våldsbenäget och aggressivt hjärta i kombination med en rationellt tänkande hjärna. Oavsett hur samhället än är organiserat, kapitalistiskt eller socialistiskt, är det samma andas barn, även om det senare är betydligt mer förtryckande och omänskligt, men följderna av bådas insats blir oundviklig, dvs. den österländska kulturens undergång. (Se dagens filmer från Bollywood eller tala med IT-folk i Bangalore i Indien!)

*"Ännu finns dock möjlighet till att undvika det oundvikliga, men då gäller det att ändra riktning och tänkande. Och då måste vi grunda en ny vetenskaplig och teknologisk plattform, som inte försöker i västerländsk anda dominera och exploatera naturen. Vi bör helt enkelt följa Mahátma Gandhis råd; blanda de gamla och nya kulturerna, där människa och natur, förstånd och intuition lever i harmoni med varandra – gärna efter hinduismens livsform **Tantra** eller efter kinesernas filosofiska mönster **Ying** och **Yang**.*

Fast i hinduismens kultur finns mycket mer än enbart renodlat harmonisökeri mellan människan och naturen, mellan det medvetna och undermedvetna. Och det är ett sökande, som "genomborrar" medvetandet och kommer därmed bortom människan och naturen och där i det oändliga upptäcks den genomgripande kraft, som är källan till det indiska livets skönhet och vitalitet. Här finns hemligheten och mystiken, som avslöjar den mänskliga ex-

istensens verkliga mening. I varje fall för dem, som är upptagna med de eviga frågorna...

Därför utmanar Griffiths oss att läsa Bibeln i relation (context) till Vedanta, Mahayana buddhism, taoism och sufisk mystik i Islam. Varje religion har något att tillföra den universella kyrkan, anser han.

Vatikanen tyckte naturligtvis att detta ekumeniska Griffiths-budskap var att svära i den katolska kyrkan – dessutom i dubbel bemärkelse. Eftersom fader Griffiths ansåg att hinduismens Vedanta har stora likheter med kvantfysiken.

Vedanta är en mycket gammal benämning för hinduismens metafysiska tankevärld, som är utan dogmer. Vedanta har inga trosartiklar, framhåller inga personligheter, har inte ens någon helig bok. Den ger rum för så stor tankefrihet att den inte kallas religion i detta ords vanliga betydelse.

Den vedantiska tanken är anmärkningsvärd i det att den inte talar om en Gud utanför oss, utan i stället hävdar att gudomen finns inom oss själva. Därför är den oändlig, finns överallt och är transcendent, dvs. en ande och genom Anden kan vi uppleva det absoluta, den yttersta verkligheten.

Varje människa befinner sig, enligt Vedanta, på den utvecklingsväg som slutligen leder till insikt om hennes sanna natur, hennes inre gudomlighet. Denna utveckling mot fullkomlighet är jordelivets mål, och människan, som bäst främjar denna inre växt når också detta mål.

Vedanta hänvisar även till Tantra, som är en livsform, en speciell väg till utveckling, till jagets frihet och till kärlek.

Själva begreppet Tantra kommer från ordet *tan*, som är sanskrit och betyder *öppnar* eller *utvidgar* och syftar på den allomfattande kunskapen. Universum, enligt Tantra, är ett oändligt tyg, där allting är invävd och allting är beroende av varandra. Alltså, väst holistiska helhetssyn är ingen nyhet för hinduer, som fördjupar sig i Tantra eller Vedanta.

Det är ingen tillfällighet att dagens ledande kvantfysiker som **David Bohm** och **Amit Goswami** samtalar flitigt med Asiens tongivande gurus. En av Bohms trognaste samtalspartner var till exempel **Jiddu Krishnamurti**, som ansågs vara utvald i 13 års ålder, men som vägrade att frälsa världen när han fyllde 35 år. Han bröt upp, avvisade sig allt vad religion och kyrkor heter och började sitt ensamma sökande efter sanningen.

Efter ett 50-tal böcker och efter tusentals "samtal", som han kallade sina föredrag för, betonade han ödmjukt:

"Sanningen är ett väglöst land och du kan inte nå dit på några stigar som en tro, sekt, religion eller ideologi pekar ut för dig. Inga vetenskapsmän eller präster, inga böcker eller föredrag kommer att föra dig dit. Enda vägen till sanningen leder in i dig själv och du måste gå den utan följeslagare".

"Vi ser världen genom ett galler av förutfattade meningar. Våra föreställningar skapar oreda inom oss (genom våra tankar) och oreda utanför oss (genom våra handlingar). Bara den människa som är fullständig fri ser sanningen och fria blir vi när vi kan se på oss själva, på våra konflikter och sorger, våra glädjeämnen och drömmar, våra onda och goda handlingar utan föreställningar – utan att använda oss av tanken, tolka, bedöma och döma. För där – bortom tanken – sker någonting mycket märkligt, där förändras hela vårt sinne. Där blir allting klart, enkelt och direkt."

Detta "samtal" anses naturligtvis vara flummigt av västs logiska intellektuella, som omedelbart gör tummen ner för allt mystiskt och icke bevisbart. Alltså, bevisen, som inte kan upprepas. Det gäller inte bara religioner utan också sådan oförklarlig mystik, som dagligen utspelas – inte i "världen där ute" utan i "världen här inne", i vårt metafysiska medvetande.

VI TALAR OM "EN SUND SJÄL I EN SUND KROPP", men vi tränar numera endast kroppen. Någon själsträning eller själsövningar existerar inte i det sekulariserade och logiska livet i väst.

Den logiska världens största problem är att även dagens fysik är mystisk. Och att denna mystiska fysik kräver bland annat erkännande av parapsykologin! Eftersom båda trotsar det sunda förnuftet, utmanar kunskapssamhället och ger paradigmskiftet ett nytt ansikte.

Så resonerade åtminstone **Arthur Koestler**, en av de få författare, som kunde korsbefruktade naturvetenskap med humaniora i sina böcker. Och han drog en lans för parapsykologin. Och i boken "Janus" retade han sina skeptiska fiender så här:

Tror du på utomsinnlig varseblivning, ESP (= extrasensorisk perception)? Anser du att fenomenet parapsykologi (telepati, klärvoajans och prekognition) hör till det övernaturligas område, som strider mot naturlagarna? Avfärdar du all vetenskap, som inte styrs av jordnära logik (tid, rum, massa, energi, orsak och verkan)? Är verkligen allting bluff, som "Newton-partiets" ingenjörer och det sunda förnuftet inte kan acceptera?

Grattis! Då underkänner du också hela den moderna fysiken, som startade 1905, när Einstein publicerade sin magiska formel $E = mc^2$ (energi är lika med massan gånger kvadraten på ljushastigheten). Och sedan fortsatte på 1920-talet med Heisenberg, chefsarkitekten för kvantteorin, som först nobbades av Einstein med orden "Gud spelar inte tärning med världen".

Ett resultat av denna utveckling är att parapsykologins ofattbara fenomen förefaller något mindre absurda. Jämfört med relativitetsteorins och kvantfysikens ofattbara sats!

Arthur Koestler testamenterade hela sitt arv till parapsykologisk forskning. Vi citerar honom en gång till ur boken "Janus":

"På submikroskopisk nivå är verklighetskriterierna fundamentalt annorlunda än dem vi tillämpar i vår makronivå. Inuti atomen är våra begrepp om rum, tid, materia och orsakssammanhang inte längre giltiga och fysiken förvandlas till metafysik med en stark bismak av mystik."

Koestlers påståenden bevisades 1964 av **J. S. Bell**, teoretisk fysiker vid CERN-laboratoriet i Schweiz. När två partiklar har växelverkat och sedan rusar iväg i motsatt riktning från varandra, kommer en störning av den ena partikeln omedelbart att påverka den andra, oavsett avståndet mellan dem.

Resultaten av Bells experiment är obestridligen riktiga, men tolkningen utgör ett stort problem eftersom den tycks förutsätta ett slags "telepati" mellan partiklarna ifråga.

Med andra ord, vår rationella logik är beredd att godkänna "telepatin" i fysiken, dvs. mellan två ogripbara och osynliga "objekt". Den avvisar däremot överföringen av tankar eller känslor på det psykiska planet mellan två subjekt, dvs. från en person till en annan.

Trots att parapsykologin under de senaste decennierna har använts sig av databehandlad statistik, noggranna kontroller, geigermätare och annan sofistikerad elektronisk utrustning. Och under samma period har fysiken fortsatt att flirta med "andar", förklädda till partiklar, som saknar massa, vikt eller exakt läge i rummet.

Alltså, både parapsykologin och den moderna fysiken trotsar det sunda förnuftet. Och de trotsar också "naturlagarna", som tidigare betraktades som okränkbara.

Einstein lär ha sagt: "Det sunda förnuftet är den uppsättning fördomar man har samlat på sig före fyllda arton".

Fysikens förbryllande paradoxer får parapsykologins oförklarliga fenomen att framstå som mindre bisarra. Det ansåg Arthur Koestler före sin död 1983 och han argumenterade så här:

”Om områden på långt avstånd från varandra i universum kan träda i kontakt med varandra genom maskhål i superymden, är då telepati fortfarande något otänkbart? Analogierna kan vara bedrägliga – men det är uppmuntrande att veta att om parapsykologen är ute på farliga vägar så vandrar fysikern på ett minfält!”

Den stora allmänheten är dock fortfarande inte medveten om detta tillstånd. Den är också omedveten om de revolutionerande konsekvenserna av kvantteorin och den nya kosmologin. Dessa kommer så småningom att förvandla vår världsbild ännu radikalare än ”upptäckten” att jorden inte är platt utan ett ”klot”, som kretsar runt solen.

Men än så länge domineras våra tankebanor av rationella tabun som rum, tid, materia, energi och kausalitet. Och vi känner oss tvungna att förneka existensen av fenomen av ESP-typ. Trots att våra fysiker har under de senaste 95 åren ägnat sig åt att hänsynslöst förkasta tidigare ”naturlagar” och ersätta dem med dunkla tankekonstruktioner.

Ta bara Feynmans diagram i vilket partiklar för ett kort ögonblick rör sig bakåt i tiden (en observation som belönades med Nobelpriset 1965). Eller kvantfysikens kanske mest omtalade paradox ”Schrödingers katt”, som kan visas vara både levande och död på en och samma gång.

För att nu inte tala om de miljarder neutriner (partiklar av kosmiskt ursprung utan fysiska egenskaper), som med ljusets hastighet svärmar omkring och färdas genom jorden. Och genom våra kroppar! Utan att vi märker det!!

Ja, fysiker har förvandlat den klassiska fysikens ”elementära byggstenar” (odelbara atomer) till enheter med dubbla ansikten, vilka under vissa omständigheter beter sig som små hårda stycken materia, men under andra som vågor eller vibrationer fortplantade i ett vakuum.

I DE SUBATOMÄRA PROCESSERNA gäller det bara sannolikheter, inte vissheter. I mikro-världen ersätts orsakslagarna med sannolikhetslagar.

Enligt en hypotes rusar neutronerna och protonerna omkring inuti atomkärnan med en hastighet på ungefär 65 000 km/sek – en fjärdedel av ljushastigheten.

Många av våra innovationer (inom rymdteknologin, kärnkraftsproduktionen, den audiovisuella och digitala sfären) bygger i stort sett på dessa teser. Och de som vill komma med ”nyheter” i framtiden måste trampa vidare i detta kunskapsspår.

Tro´t eller ej, men det omdiskuterade paradigmskiftet och den kritiserade globaliseringen börjar i denna mystiska mikrovärld och fortsätter i kosmologins makrosfär. Och efter fysikens kartläggning av naturens mystik är det nu dags att kartlägga parapsykologins mystik. Det är forskningens nästa stora steg och inspirerande utmaning.

Nu gäller det för våra ungdomar att plugga ordentligt om de vill hinna före asiater, som med hinduismen, buddhismen och taoismen i bagaget har lättare att tänka i mystiska banor. (Vårt räknesystem föddes faktiskt i Indien och spreds via islam – araberna – till Europa efter att ha fullbordat systemet med nollan!)

Fysikern **Wolfgang Pauli** samarbetade med psykologen **C.G. Jung** för att få fram en enhetlig världsbild. Tänk på den kloka sammanfattning, som Wolfgang Pauli, uteslutningsprincipens upptäckare, levererade efter att ha tagit emot Nobelpriset i fysik 1945:

”Idag har vi naturvetenskaper, men inte längre någon vetenskapsfilosofi. Sedan elementarkvantat upptäckts har fysiken varit nödd att avstå från sina stolta anspråk på att i princip kunna förstå hela världen. Men denna belägenhet kan innehålla fröet till en vidare utveckling som kommer att korrigera den tidigare ensidiga inriktningen. Dessutom kan den leda fram till en enhetlig världsbild, där naturvetenskapen bara utgör en del av helheten.”

Och numera domineras vår tankevärld av den ökande holistiska tendensen, som grundar sig på insikten att helheten är lika viktig för förståelsen av delarna som delarna är för förståelsen av helheten. Vilket påminner om det gamla kinesiska ordspråket: "Den som bryter ett grässtrå rubbar universum"! Det betyder att de gamla kineserna kände till koldioxideffekten, som fick benämningen grässtrå i deras symboliska språk.

Följaktligen var det ingen tillfällighet att det var just Wolfgang Pauli, som inledde ett samarbete med den berömde psykologen *C. G. Jung*. Och han bidrog aktivt till en schweiziske hjärnskrynklares omtalade essä "Synkronitet som princip för icke-kausala sammanhang."

Jung myntade termen "synkronitet" för två eller flera samtidigt inträffade händelser, som meningsfullt men inte kausalt är förbundna med varandra.

Både Pauli och Jung tog på allvar alla icke orsaksbundna företeelser. Till exempel ett till synes oväntat möte mellan två orelaterade orsakskedjor i en slumpmässig händelse, som framstår som både högst osannolik och ytterst betydelsefull.

Det är ett slags fenomen, som ännu mer mystiskt än telepati och som har förbryllat människan sedan mytologins gryning. Jung råkade ofta ut för fenomenet i fråga och han hävdade bestämt att dessa dunkla upplevelser påverkade mycket starkt hans patienter.

Jung och Pauli berörde naturligtvis även teorierna om ESP och PK (psykokinesi). Och numera har de många efterföljare.

Allt fler av dagens tänkande människor anser att det finns bevis för en allmän "dubbelriktad trafik" mellan medvetande och medvetande. Inte nog med det, individer med mental viljekraft kan inte bara inverka på den egna hjärnan utan också påverka andras hjärnor. Och även företeelser och ting.

På senare år har det kommit en flod av teorier, som är avsedda för att överbrygga klyftan mellan fysik och metafysik. Allt flera accepterar slutsatsen "precis som materia kan omvandlas till fysisk energi så måste också fysisk energi kunna omvandlas till psykisk energi och vice versa".

MEDVETANDESAMHÄLLETETS STORA UTMANING är att bättre kombinera **EQ** (emotionellkvot) med **IQ** (intelligenskvot) och komplettera dessa två med **FQ** (fantasikvot) och **KQ** (kreativkvot), vilket naturligtvis kräver Hjärnans och Hjärtats förening.

Det är förstas problematiskt i väst, speciellt i Sverige, som envist drar skiljelinje mellan kropp och själ, mellan materia och ande, mellan subjekt och objekt, mellan språk och verklighet, mellan naturvetenskap och samhällsvetenskap osv. Ta bara ordet **spirituell**, som i svenskan betyder *kvick, fyndig och elegant*, medan i de flesta europeiska språk översätts med *andlig*...

Hos oss blir den hinduamerikanske kvantfysikern **Amit Goswami** stämplad som tvivelaktig New Age-anhängare eftersom han i sin uppmärksammade bok *The Visionary Window* hävdar att *medvetandet är grunden för all existens*.

Det är ett absurt påstående, anser våra självgoda och logiska vetenskapsmän, som är övertygade om att medvetandet endast är hjärnans, materiens biprodukt. Och detta västerländska synsätt har blivit en dogm, som tävlar med de kristna och muslimska fundamentalisternas trosbekännelse.

Trots detta är det allt fler människor i väst, som sympatiserar med Goswamis tankar. En av hans "elever" **Deepak Chopra** har många anhängare i Sverige. Liksom föregångarna **Fritjof Capra** och **Gary Zukav**. Den förre har utmanat oss med boken *Fysikens Tao* redan 1975, medan den senare med boken *De Dansande Wu Li-Mästarna* 1981.

Likväl avstår västvärldens intellektuella ateister från att fördjupa sig i andra kulturers

tankegångar som hinduism, taoism, zenbuddism och indisk buddhism och låta dem mötas i modern fysik. Visserligen känner de till att när två tankevärldar möter varandra och inleder dialog föds också teser, som omedelbart dementerar (i bästa fall förädlar) de hittills vedertagna teserna. Varje vetenskaplig teori är egentligen tidsbunden och endast tillfälligt sann – tills den nya tidens fakta och tes kullkastar allting.

Ändå håller vi fast vid en teori, som lanserades 1859 av **Charles Darwin** i boken *Om arternas uppkomst (Origin of Species)*.

MAJORITETEN AV DE SEKULARISERADE FUNDAMENTALISTERNA försvarar Darwins evolutionsteorier, som kläcktes för 147 år sedan och som till och med Darwin tvivlade på. Likväl avvisas alla antiteser, som ifrågasätter Darwin och som motbevisar darwinismens *slumpvariationer och naturligt urval för utvecklingen*.

Ironiskt nog förblev Darwin själv hela livet endast till hälften darwinist och till hälften lamarckist.

Jean Baptiste de Lamarck, fransk zoolog, framhöll 1809 i boken *Philosophie Zoologique* att även förvärvade egenskaper kan ärvas. Dessa egenskaper överförs från föräldrarnas till avkomma på ärvlighetens vägar. Trots att tesen är felaktig köpte Darwin de lamarckska tankegångarna, vilket han också bekräftade i boken *The Variation of Animals and Plants under Domestication*, som utkom 1888.

Här gav Darwin en hel rad falska exempel på förvärvade egenskapers ärftlighet: Katten som fick svansen kapad och alla hennes ungar hade kort svans. Eller: En man som förlorat en del av sitt lillfinger och alla hans söner föddes med missbildade lillfinger.

Nydarwinister tiger naturligtvis om att Darwin uppriktigt trodde på sådana amsagor. Fast Darwin mot slutet av sitt liv (1875) skrev till sin kusin **Francis Galton**, antropolog och psykolog, att han för varje år kände sig alltmer tvingad att återvända till idén om förvärvade egenskapers ärftlighet eftersom enbart slumpvariationer och naturligt urval inte räckte till för att förklara utvecklingsfenomen. Följaktligen var Arthur Koestler tvungen att betona i boken *Janus* det motsägelsefulla i den allmänna uppfattningen:

”Ändå förde nydarwinismen 1800-talets materialistiska fackla till sin yttersta gräns, genom att förkunna att människans utveckling är resultatet av ”en ändamålslös materialistisk process”, styrd av ”den blinda slumpen”. Och just i detta låg dess bakvända filosofiska dragningskraft – i det kompromisslösa tillbakavisandet av varje skymt av syfte i livsyttringarna, i det fasta beslutet att reducera etiska världen och själsliga fenomen till fysiska grundlagar och att stämpla de sidor av biologin, som inte kan reducera på detta sätt, såsom icke värda vetenskaplig uppmärksamhet.”

Visserligen fick Darwins utvecklingsteori stöd av den böhmiske augustinermunken **Gregor Johann Mendels** upptäckt, det statistiska närmandet till genetik och slutligen ”den genetiska kodens deschiffering”. Därmed var grunden lagd för den moderna evolutionära syntesen där Darwins och Mendels läror förenades. Och den moderna evolutionsbiologin var född!

Observera, bara en dåre skulle förneka darwinismens revolutionerande inflytande på 1800-talets synsätt, men att förvandla inflytande till dogm, som vår tids nydarwinister gör i sin trånga sektarism är en helt annan sak. Varje ifrågasättande hypotes eller teori avvisas direkt och förlöjligas.

Granska t ex den bannbulla, som 1993 utfärdades över en grupp nydarwinister Phillip Johnson, Paul Nelson, Dean Kenyon, Michael Behe, Stephen Meyer, Jonathan Wells, Scott Minnich, Jed Macosko och William Dembski. Idel etablerade forskare från världens olika håll (Cambridge, München, Chicago osv.), som samlades i Pajaro Dunes i Kalifornien

och redogjorde för sina "händelser".

En av gruppens medlemmar biokemisten **Michael Behe**, professor vid Lehighuniversitet i Pennsylvania, presenterade bilder på en simmande bakterie, som Behes avancerade elektronmikroskop lyckades förstora 50 000 gånger. Och denna gigantiska förstoring visade en perfekt konstruktion av en maskin, som drivs med en "bakteriepiska".

"Bakteriepiskan" driver maskinen med en enorm hastighet, kugghjulet roterar 100 000 gånger i minuten när bakterien "simmar" framåt. Likväl kan piskan bromsa in i bråkdelen av en sekund och ändra riktning. Som nydarwinist försökte Behe placera in denna unika maskin i Darwins evolutionsprocess, men misslyckades. Inte underligt. Darwin hade ju inte tillgång till elektronmikroskop, som kunde förstora bevisen 50 000 gånger.

Bakteriens maskinkonstruktion kunde helt enkelt inte vara slumpens skörd, utan den var resultatet av *ID, intelligent design*, ansåg Behe. Och gruppens medlemmar, som också serverade liknande bevis eller hypoteser på mötet, instämde naturligtvis.

Det var ett ödesdigert misstag eftersom de kristna fundamentalisterna med president **George W. Bush** i spetsen "kidnappade" genast Behe & Co och utropade triumferande: *"Vetenskapen har bevisat att Gud finns. Det är vår Herre, som är bakom den intelligenta designen. GUD är designern!"*

Företrädarna för ID-rörelsen har dock formulerat detta i mer moderna termer, och utifrån den moderna vetenskapssynen. Men det struntade både de kristna fundamentalisterna och evolutionens anhängare i. Inte ens kvantfysiker visade något större intresse för ID-rörelsens upptäckter – fast dessa opponerar sig mot kvantfysikens teser, som bevisar att allting i mikrovärlden är en slumpbetonad kaotisk dans

Nydarwinisterna har dessutom släppt lös sitt raseri och det har varit tur för Behe & Co att Sovjets diktator Stalin inte lever längre. Annars hade de blivit skickade till något av Gulags fruktade koncentrationsläger.

År 2007 fick emellertid Darwins anhängare äntligen gå till motattack. Då utsåg tidskriften *Science* den svenske vetenskapsmannen **Svante Pääbo** till en av de tio forskare, som 2007 levererade de viktigaste vetenskapliga genombrotten. Pääbo, som är verksam vid Max Planck-institutet i Leipzig, har nämligen spelat en ledande roll i den jämförande forskningen människa kontra schimpans.

Resultat: Människans och schimpansens DNA överrensstämmer till 96 procent. *Och i långa avsnitt stämmer de överens till 99 procent.* Skillnaden utgörs av endast ett litet antal gener, bland annat sådana som påverkar hjärnans storlek, energiomsättningen och talförmågan.

Nu var det nydarwinisterna tur att "kidnappa" den nye frälsaren, det intet ont anande Svante Pääbo. Och de har jublat så här:

*"Darwin hade rätt när han 1871 fastslog i boken *Descent of Man* att människan härstammar från apor. Det är onödigt att baxa in idén om intelligent design i de amerikanska skolornas läroplan. Pääbos rön styrker teorin om evolutionen."*

Pajkastningen fortsätter naturligtvis mellan dessa två "trossamfund", mellan beheisterna och pääboisterna. Även om Intelligent Designrörelsen protesterar och betonar att ID inte handlar om religion. ID är inte ett religiöst påstående (även om ett sådant konstaterande givetvis skulle stödja tron på en Skapare).

"Teoretiskt kan man tänka sig andra designers än en övernaturlig Gud. Det behöver överhuvudtaget inte handla om något övernaturligt. Det kan ju t ex existera en oss totalt överlägsen civilisation, som i sina laboratorier har förmågan att till och med framställa hela universa", skriver **Krister Renard**, lärare i matematik och fysik. Han driver en av Sveriges mest spännande hemsidor (www.gluefox.com). Och han betonar:

"En styrka i ID-perspektivet är att man inte behöver peta i detaljer. Evolutionister och skapelsetroende kan slå fossil och andra fynd i huvudet på varandra hur länge som helst utan att egentligen komma fram till något. Hela tiden görs nya fynd av fossiles och evolutionsteorins detaljer ändras i takt med detta, och denna typ av debatt kan fortsätta hur länge som helst.

Även om man vann debatten igår, väntar en helt ny debatt i morgon, utifrån nya förutsättningar. Nya argument tillkommer, och hela tiden måste man sätta sig in i evolutionsteorins senaste fynd och hjälphypoteser för att kunna bemöta den. Intelligent design handlar om övergripande perspektiv och påverkas inte av några detaljer."

Vad människans och schimpansens DNA-uppsättning beträffar så säger den 99 procentiga likheten inte så mycket. Den lilla skillnaden på en procent är vilseledande när man granskar kromosomerna.

Kromosomerna, som är uppbyggda av DNA, innehåller olika gener och det är dessa gener som bestämmer avkommans egenskaper. Människan har 23 par av kromosomer, dvs. totalt 46 kromosomer, där varje kromosom är en DNA-molekyl.

En mygga har 6 kromosomer, lök har 16 och tomat 24. Om nu evolutionen skett från enkla till mer komplicerade organismer, kan man tycka att antalet kromosomer borde öka då vi går från det enkla till det komplexa. Människan borde rimligtvis ha det största antalet kromosomer. Så är dock inte fallet. Tobak har t ex 48 kromosomer, bomull 52, hästen 66, och det finns räkor som har hela 254 kromosomer.

Ingen hävdar dock att en räka är mer komplicerad eller "klokare" än en människa. Bristen på korrelation mellan komplexitet och antal kromosomer talar alltså starkt emot de olika evolutionsscenarioerna.

Krister Renards resonemang får oväntad support från vänster av den kritiske journalisten och författaren **Göran Rosenberg**, som 2007 i en uppmärksammas krönika i Dagens Nyheter filosoferade under rubriken "Gud är inte död" så här:

*"Vare sig vi tror oss veta att universum är resultatet av en unik urexlosion (Big Bang) eller att människan är resultatet av en unik molekyl med förmågan att kopiera sig själv (DNA), så vet vi däremot ingenting om vad som orsakat denna unika explosion (än mindre vad som fanns före den) eller vad som frambringat denna unika molekyl. Eftersom evolutionen förutsätter DNA kan evolutionen inte förklara DNA. Sannolikheten för en så komplex molekyl som DNA att uppstå utan evolution, det vill säga av ren och skär slump, är så minimal att **Dawkins** (världens ledande ateist, författarens anm.) tvingas ta hjälp av några miljarder andra planeter i universum med "jordiska" förutsättningar för liv, för att få ihop det. Jag säger inte att han har fel. Jag säger bara att det han säger bygger på tro och inte på vetande."*

OM ALLT DNA I EN MÄNNISKOKROPP skulle sträckas ut maximalt, så skulle det räcka från Jorden till Jupiter ca 60 gånger. Detta ger kanske en antydning om hur oerhört komplicerad en människa är.

Det finns således genetiska argument som talar för en evolution och andra som talar emot. De olika indicierna måste vägas mot varandra. Att så många evolutionister låter några få positiva observationer vara utslagsgivande, när det samtidigt finns så mycket som är oförklarad eller som direkt motsäger evolutionen, visar att man från början bestämt sig för att evolutionsperspektivet är det enda tänkbara och acceptabla.

Det betyder samtidigt att MEDVETANDESAMHÄLLET i väst står inför gigantiska problem. Trots att majoriteten av människorna tar både den fysiska krisen (klimatkatastrofen) och den själsliga krisen (mental fattigdom) på allvar. Många av oss engagerar sig och

söker svar på de existentiella frågorna. Men vår kulturella tradition hindrar oss från att ta steget fullt ut. Vår medvetandefilosofi, som tar hjälp av psykologin, är inte överens med Indiens, Kinas och Japans medvetandegurus.

Enligt vår uppfattning (monism) är medvetandet direkt kopplat till hjärnan. Och det är bara en funktion av hjärnans komplicerade kemiska processer. Endast en biprodukt av hjärnan. I motsats till den asiatiska uppfattningen (dualism), som hävdar att medvetandet ligger bortom den fysiska världen och är självständigt från denna.

Monismens anhängare i väst anser: Även om vi idag inte i detalj förstår hur de kemiska processerna i hjärnan skapar medvetande är detta inget argument för att detta inte skulle kunna förklaras om vi hade en djupare kunskap om dessa processer. Antagligen är medvetande ett komplicerat fenomen som kräver processer på flera nivåer.

Dualismens anhängare i öst anser: Enligt vår uppfattning är det egna jaget något självständigt, som är skilt från våra kroppar. Även om vi inte vet hur vårt medvetande styr och påverkar vår hjärna upplever vi att det är av annat stoff än fysikaliska ting. Medvetandet står i förbindelse med hjärnan och speglar dess intrikata händelseförlopp, men är inte bara en funktion av hjärnan.

Just när jag skriver dessa rader nås jag av nyheten att den svenske neuroforskaren **Henrik Ersson** och en schweizisk forskargrupp har lyckats framkalla en "utanför-kroppen-upplevelse". Med ett par 3-dimensionella videoglasögon, ett par videokameror och enkla beröringar på kroppen har de skapat en illusion, där försökspersoner upplevde sig flyttade flera meter utanför sina kroppar. Nästa steg blir att försökspersonen ligger i en hjärnkammare medan olika delar av hjärnan aktiveras och *jaget flyttas ut från kroppen*.

EN BUDDHISTISK AVATAR, vars "jag" och kropp lär finnas på två olika ställen samtidigt, ler igenkännande i Asien. Och dualisterna jublar! Dock inte den danske författaren och vetenskapsjournalisten **Tor Nørretranders**, som i sin populärvetenskapliga bok *Märk världen* (1991) avfärdar medvetandet som människans centrala och styrande enhet. I stället fastslår han:

"Jagets tidsålder går mot sitt slut!"

Nørretranders hänvisar till medvetandets minnesbank, som praktiskt taget är tom. Varje sekund forslar miljontals bitar information in genom våra sinnen, men vårt medvetande noterar kanske bara 40 bit/s – högt räknat. Ja, information mäts i antalet bitar per sekund och det kallas bandbredd eller kanalkapacitet.

Miljoner och åter miljoner bitar reduceras till *en* (!) medveten upplevelse, som i stort sett inte innehåller någon information alls. Varenda sekund sållar en människa bort miljoner bitar för att uppnå det alldeles speciella tillstånd, som kallas medvetande. Men medvetandet har i sig självt mycket litet med informationen att göra. Medvetandet handlar om information som har kommit bort på vägen och inte finns kvar längre, enligt Nørretranders.

Det är lätt att testa hur informationsfattigt medvetandet egentligen är. Hur mycket minns du föresten av den här boken, som du nyss har läst? Hur mycket kan du återge av bokens innehåll? Det är en billigt trick, som bevisar att Nørretranders har rätt

Dansken medger emellertid att det är den västerländska vetenskapliga kulturen, främst den naturvetenskapliga, som är utgångspunkten för hans framställning. Han är hängiven monist, som fördjupar sig neurofysiologin, studiet av medvetandets kroppsliga (!!)-underbyggnad. Den har sedan 1960-talet börjat jämföra medvetandet sett *inifrån* med medvetandets sett *utifrån* genom mätningar av hjärnans aktivitet. Och jämförelserna visar att det tar halv sekund att bli medveten om någonting, även om vi inte upplever det så.

Det är den amerikanske neurofysiologen **Benjamin Libet**:s mätningar, som styrker

medvetandets fördröjning. Handlingen, muskelaktiviteten (t ex lyfta armen) sker 0.5 sekund innan medvetandet ger order att genomföra denna handling. Försöken genomfördes med hjälp av EEG, elektroencefalografi, i början av 1970-talet.

Både Libet och Nørretranders frågar naturligtvis: Kan man tala om fri vilja när handlingen sätts igång innan vårt medvetande fattat beslutet att handla?

Ja, svarar Libet, som vidareutvecklade sitt experiment 1991. Libet bad sina försökspersoner att avbryta handlingen dvs. avbryta handlyftet. Och det visade sig att medvetandet hade tid att inlägga sitt veto innan handlingen utfördes. När försökspersoner rapporterade att de hade avbrutit en beslutad handling, hade de ändå en beredskapspotential. De kunde hejda sig själv. De hade alltså en fri vilja.

"Medvetandet kan inte påbörja handlingen, men det kan besluta att den inte ska utföras", konstaterar Tor Nørretranders.

Både frågan och svaret är typiskt västerländska och materialistiska. Boken *Märk världen* handlar egentligen inte heller om världen utan endast om den västerländska världen. Nørretranders hänvisar enbart i bokens namnregister till vetenskapsmän, som är präglade av västs monistiska tänkande.

Den hinduamerikanske kvantfysikern **Amit Goswamis** bok *The Visionary Windows* (2000) hänvisar emellertid till helt andra namn på sin vetenskapslista och hans bok står i motsatsförhållande till de teorier, som Nørretranders förfäktar. Även Goswami penetrerar Libets experiment. Särskilt den vidareutvecklade delen, som visar att medvetandet kan avbryta handlingen. Och han noterar med stor tillfredsställelse att medvetandet har en fri vilja och inte en simpel biprodukt av hjärnan.

Goswami tolkar också experimentets första fas, fördröjningen på 0.5 sekund, på ett annat sätt än Nørretranders. Han vidhåller medvetandets skaparkraft och betonar att den fungerar bäst i unga år. Då manar medvetandet till kreativitet och till ständigt nya initiativ. Med åren dämpas emellertid den kreativa viljan och många aktiviteter blir *rutinmässiga*. Och då träder *vanan* eller *reflexen* i aktion (0,5 sekund) innan medvetandet reagerar eller utan att medvetandet överhuvudtaget reagerar.

Människan utträttar ju otaliga beslut automatiskt. Vanan eller reflexen bestämmer. Många låser dörren hemma utan att medvetandet är med i processen. Först ute på gatan blir vissa fundersamma: "Har jag låst eller inte låst dörren?"

Då är det dags att vända tillbaka och kolla. Och det visar sig att vanan har gjort sitt jobb. Dörren var låst.

En målvakt i olika lagidrotter jobbar reflexmässigt 80 procent av speltiden, men det är likväl medvetandet som har lagt grunden till reflexräddningarna i karriärens upptakt. Målvaktarbetets inlärningsprocess var i högsta grad medveten.

Goswami är dualist och han återger korrekt monisternas, sina "fienders" argument. Nørretranders är tyvärr inte lika generös. I hans värld existerar inte Asien. Det asiatiska tänkandet är inte vetenskapligt, enligt dansken. På så sätt talar Nørretranders och Goswami förbi varandra. De talar egentligen om två olika saker. Medvetande är fysiskt materia för Nørretranders, medan det är metafysik "ande" för Goswami.

Amit Goswami utgår dock från Europa och USA och återger den nu gällande vetenskapliga världsbilden, där allting är just materia, vars grundläggande beståndsdelar är elementarpartiklarna – trots att de senaste rönen visar att det finns betydligt mindre beståndsdelar. Och det är dessa elementarpartiklar, som påverkar varandra och som utgör de yttersta orsakerna i materiavärlden.

Världen är en obruten kedja av materiella orsaker. Och enligt detta synsätt finns inte det som vi människor kallar fri vilja. Det är alltså en illusion att vi har en fri vilja. Det betyder

samtidigt att västs vetenskapsmän motsäger kristendomens morallära och demokratins grundprinciper, som bygger just på fri vilja.

Men det finns en annan åsikt, nämligen den asiatiska och kvantfysiska, som hävdar att allting har sin början i medvetande. Det innebär att medvetande är ursprunget, orsaken, till det som finns och att vi människor verkligen har en fri vilja. Men Goswami & Co förnekar inte att det också finns materiella orsaker.

Goswami & Co, dagens dualister, skiljer sig emellertid både från de enögda materialisterna och från de andliga fundamentalisterna. De anser att materia och medvetande är två sidor av samma verklighet. Och den uppfattningen har den moderna naturvetenskapen med sina metoder också nått fram till. Vetenskapliga resultat har låtit oss förstå att det finns andra verkligheter än den materiella. Det vill säga, det finns en *transcendent* verklighet bortom materien – utanför världens tid och rum.

INOM MOLEKYLÄRFYSIKEN har nya upptäckter påvisat att alla molekyler interagerar holistiskt med allt, det vill säga att molekyler är delaktiga i de fysikaliska processer som en enda verkande enhet – Alltet.

Alla paradoxala gåtor inom kvantfysiken kan lösas om vi accepterar att medvetande är världens grund, anser Goswami. Ett sådant accepterande skulle innebära en förening av andlighet och naturvetenskap – ett verkligt paradigmskifte.

Observera, när vi tittar djupt in i materien på spaning efter dess minsta beståndsdelar, finner vi ingen materia i gängse mening. Atomer och partiklar, som exempelvis elektronen och fotonen, är inga klassiska objekt i strikt mening och existerar inte på det sätt som fysiska ting i vår makroskopiska värld gör. De saknar ibland vissa fysiska egenskaper, befinner sig inte alltid på en bestämd plats i rummet och rör sig inte alltid med en bestämd hastighet.

En av den moderna kvantfysikens grundare Bohr förklarade att fysiken inte handlar om hur världen är, utan om vad vi kan säga om den. Hur världen verkligen är, vet vi alltså mycket litet om. Den kan i grunden ha helt andra egenskaper än vi kan föreställa oss.

När vetenskapen nu har kullkastat den gamla bilden av verkligheten och gett oss en ny förståelse av världen, har det främsta offret varit sunda förnuftet. Vetenskapen har många gånger fått sätta det gamla, goda rationella förnuftet åt sidan, eftersom det lätt kan leda vilse.

Endast med hjälp av avancerad matematik kan vi i grunden förstå den värld vi lever i.

Men inte ens matematiken kan bevisa allt, enligt tjeck-österrikaren **Kurt Gödel**, som 1931 presenterade sitt berömda teorem.

Med ett skarpsinnigt matematiskt arbete lyckades Gödel bevisa att det finns sanningar, som vi inte kan nå visshet om genom formell bevisföring. Därför ska man läsa matematik, som egentligen är en konstart och inte ett naturvetenskapligt ämne. Och just matematiken nonchaleras av den nya generationen i Sverige. Ungdomarna anser att rockmusiken, fotbollen och ishockeyn är viktigare än den "tråkiga" matematiken. Mycket beroende av dåliga mattelärare, som förväxlar den abstrakta och "poetiska" matematiken med räkningen.

När man läser Goswani får jag många tankeställare. Särskilt när han skriver om *kvantum kosmologi*. Självfallet vore den svenske astronauten **Christer Fuglesang** en idealisk förebild för våra ungdomar – med tanke på framtiden. I Christers spår är det lättare att granska framtidsvisionen.

Enligt det nya paradigmet har nämligen materien en inneboende tendens till självorganisation och utveckling, och om det är så, skulle man vänta sig att liv uppkommer åter och åter, så snart de rätta betingelserna finns. I så fall skulle det krylla av liv, kanske också

intelligenta livsformer, i universum.

En del vetenskapare menar att den snabbhet varmed liv uppträdde på jorden visar att liv uppkommer automatiskt, när betingelserna är de rätta. Om de har rätt, då är livets uppkomst ingenting mirakulöst utan i stället vanligt i hela universum.

I vårt eget solsystem finns, utom på jorden, knappast förutsättningar för högre livsformer. Men andra planeter i Vintergatan, eller i andra galaxer, kan ha goda betingelser för intelligent liv. Vår galax har omkring 100 miljarder solar, och kring många av dessa kan det snurra planeter med liknande förhållanden som på jorden. Det kan finnas flera hundra miljarder planeter i Vintergatan, lämpliga för liv så som vi känner det. Och sedan finns det miljarder av oss kända andra galaxer ute i världsrymden!

Men högre former av liv på andra planeter är kanske inte baserade på samma kemiska processer som livet är hos oss, och dessa livsformer kan för oss te sig främmande och bisarra. Likväl kunde upptäckten av en ny beboelig planet kanske lösa jordens överbefolknings- och försörjningsproblem. Precis som upptäckten av ny kontinent, Amerika, gjorde det för över 500 år sedan.

Men om vi stannar kvar på jorden måste vi konstatera följande: Öst vill ge medvetandet en viktig roll medan väst stretar hela tiden emot. Båda säger att den andra har fel. Det är dock mycket möjligt att både väst och öst, monismen och dualismen har rätt. *Medvetandet är antagligen en självständig och fri ande med uruselt minne.* Och därför ser världen ut som den gör.

Antagligen bör vi lyda transhumanisterna och ladda ner människornas olika minnesbaner i datorn. Då blir medvetandet med indirekt support informationsrikt och våra handlingar ska i framtiden återspegla denna rikedom. Ett informationsrikt medvetande skapar då en bättre värld. Fast vissa tänkare ifrågasätter om medvetandet behöver vara informationsrikt för att vara kreativ. Skaparen, om det nu finns en sådan, skapade en gång i tiden jorden (växter, djur och människor) utan bakgrundsinformation och erfarenhet. Enligt vad vi vet.

MINNET OCH MEDVETANDET behöver egentligen ingen lagring, enligt viss modern hjärnforskning. Däremot behövs ett bra, uppövat medvetande för att leta fram information, och det är dessa processer som hjärnforskningen kartlägger numera. Märk väl, tänkandet är inte en oavbruten process, utan det gör rapsodiska kvanthopp mellan rumstid och icke rumstid.

Vi behöver kanske inte vidta radikala åtgärder som datornedladdning av minnesbaner. I det långa loppet är det den lilla människan som kommer att avgöra striden mellan västs och östs filosofi. Och hon ger fullständig fan i om medvetandet är en biprodukt av hjärnan eller om det är en självständig ande, som är fri från hjärnan.

Den lilla människan har börjat tvivla. Hon har börjat misstro sina auktoriteter (vetenskapsmän, politiker, teologer etc.) och söker själv sanningen. Trots att hon fortfarande inte känner till de doldisar, **Bohr, Heisenberg, Baird, Brattain, Bardeen, Shockley, von Neumann, Kilby, Noyce, Hoff, Christensen, Suess, Berners-Lee, Andreesen, Watson, Crick, Bohm, Krishnamurti & Co**, som har förändrat hennes värld. Men hon har redat börjat agera enligt förändringens villkor.

Hon accepterar inte längre sin läkares diagnos utan hon frågar efter alternativa mediciner – trots att dessa mediciner betraktas som hokusfokus av den etablerade vetenskapen i väst. Hon misstror våra forskare, som inte kunde förutse att många av deras upptäckter till sist kanske leder till jordens undergång.

Hon tvivlar också på våra teologer, som anser att bara finns en väg till Gud och hon letar hela tiden efter andra vägar och andra vägvisare än dagens. Hon är trött på den lokala

världens inskränkthet, men hon avskyr också globaliseringens påträngande värderingar om det okända etc. etc. etc.

MEDVETANDESAMHÄLLET ÄR HÄR – oavsett pajkastningen mellan väst och öst! Det ansåg också **Beta Griffiths**, benediktinmunken, som verkade i Indien, i boken *A New Vision of Reality – Western Science, Eastern Mysticism and Christian Faith*.

Han var emellertid ganska pessimistisk när han beskrev "Den Nya Tidsåldern" i bokens sista kapitel:

"Det är möjligt att denna övergång från ett mekaniskt till ett organiskt samhälle kommer efter hand, utan alltför mycket av konflikt. Men det är troligare att det blir en allmän katastrof, då den nuvarande civilisationens ekonomiska, sociala och politiska strukturer bryter samman."

Griffiths skrev dessa rader 1989. Sedan dess har världen blivit mer katastrofmedveten. Och det är hoppfullt. Frågan är emellertid om vi kan undvika katastrofen. Och i så fall hur?

De flesta av oss i väst ser materialistiskt på lösningen, dvs. minskat utsläpp av koldioxid. Längre än så sträcker sig inte västs helhetssyn. Öst anser däremot att det är det mentala eller immateriella "koldioxidutsläppet", som också måste elimineras. Och det synliggörs genom våld och terrorhandlingar, vilket är resultatet av det pågående kriget mellan religionerna. De, som ser sakralt på detta problem, hävdar:

De största behoven idag är att överskrida de stora religionernas kulturella begränsningar och vinna en vishet, en filosofi, som kan försona deras olikheter och uppenbara den enhet, som ligger under skiljaktigheterna. Denna vishet har uppenbarats på olika sätt i varje religion.

Det förstod **Nathan Söderblom**, Svenska kyrkans ärkebiskop, redan 1925, då han samlade det stora ekumeniska mötet i Stockholm, där alla religioner och kyrkosamfund deltog – utom den katolska kyrkan. Och Söderbloms initiativ belönades med Nobels fredspris 1930. Den svenske ärkebiskopen var dock för tidigt ute.

Först nu i TV- och IT-åldern är tiden mogen för ett nytt ekumeniskt möte. Nu kan försöningsens förkämpar äntligen arbeta för freden på en öppen och offentlig världsscena. Och utöver de fem stora religionerna (kristendom, judendom, islam, hinduism och buddhism) bör arrangörerna även inbjuda *den nya vetenskapens* främsta representanter, utsedda av Nobelkommittén. Den nya fysiken och biologin talar ju om alltings sammanhang och enhet: det hela är närvarande i varje del.

Låt Påven, som uteblev 1925, sammankalla mötet. Det skulle bli den rätta signalen för den stora försoningen. Mötet skulle nu få större genomslagskraft än konferensen i Bombay 1982 över ämnet "Öst och Väst: Gammal Vishet och Modern Vetenskap".

Är då minskad koldioxid och ekumenisk försoning botemedlen? Det säger åtminstone vår dagsfärska vetenskap. I morgon måste vi dock förmodligen korrigera receptet.

Forskarna bevisar gång på gång att vetenskapen vimlar av paradoxer, motsägelser. Och denna absurditet kan till och med "expandera", som perfekt återges med den gamle greken **Epimenides'** klassiska och motsägelsefulla sats:

Följande mening är falsk.

Föregående mening är sann.

DET SER UT SÅ SOM om jag med dessa satser skulle vilja förlöjliga allt vad jag har förmedlat i denna bok. Inte alls! I själva verket vill jag enbart bevisa att Epimenides-paradox utmärkt demonstrerar kvantfysikens skenbart orimliga, men ändå sanna värld – vår obegripliga

värld! För vad vet vi egentligen om någonting?

I den kosmiska sfären följer vi Einstein, i jordelivet rättar vi oss efter Newtons molekylära teser, i atomer smälter materia och energi samman, i den nukleära tillvaron upphör kausaliteten, det faktiska gränssnittet kräver ny matematik och ny logik och när det gäller kvarkar är det meningslöst att göra skillnad mellan verklighet och symbolik.

I denna obegripliga värld lever vi och vetenskapen och forskningen leker med oss. Kom igen om 100 år, om vi nu undviker katastrofen, och låt våra barnbarnsbarn konstatera att 2000-talet var okunnighetens århundrade – jämfört med 2100. Gapet mellan 2000 och 2100 blir förmodligen lika stort som mellan 1400, då jorden var platt, och 1500, då jorden "förvandlades" till klot. Då, för 500 år sedan, började flykten till Amerika och löste tillfälligt religionskriget, arbetslösheten och överbefolkningen i Europa...

Undras, till vilken planet ska jordens befolkning börja utvandra eller fly så småningom? Svaret har förmodligen **Homo Conscientia, Den Medvetna Människan!** Eller...?

Imi Markos

